



Jednotný postoj zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu – vývoja – inovácií v Slovenskej republike

Zamestnávatelia uvedení v prílohe tohto dokumentu deklarujú týmto materiálom spoločný postoj a jednotné stanovisko na riešenie hlavných problémov v oblasti vedy, výskumu a inovácií. Spoločne predkladajú návrh požadovaných krokov s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky.

Inovácie sú základným nástrojom zvyšovania konkurencieschopnosti. Sú výsledkom angažovanosti priemyslu a jeho schopnosti aplikovať výsledky vedy, výskumu a vývoja. V súčasnosti je možné vnímať vo svete silnú akceleráciu inovácií a nastupujúce technologické trendy ju budú ešte viac umocňovať. Úspešnosť firiem a následne aj krajín v budúcich rokoch je závislá len od toho, ako dokážu zvládnuť tieto výzvy.

Súčasný stav výskumu a vývoja a inovácií v Slovenskej republike považujeme za neuspokojivý a bez jeho zásadných zmien nie je možné dosiahnuť úspešný a konkurencieschopný rozvoj Slovenskej republiky do budúcnosti.

Cieľom potrebných zmien je nastaviť funkčný ekosystém výskumu, vývoja a inovácií, ktorý je postavený na:

- **rozvoji ľudských zdrojov.** Veľkú pozornosť venovať vzdelávaniu, povzbudzovaniu a rozvoju zručností v oblasti vedy, techniky, spolu s vývojom a návrhom produktov, riadenia, predaja, financií, s cieľom dosahovať podnikateľské úspechy.
- **zjednotení orientácie vedeckých a výskumných aktivít s podnikateľskými snahami.** Pri hľadaní maximálneho hospodárskeho vplyvu sa od začiatku inovácie vnímajú z hľadiska ich budúcich komerčných aplikácií. Je bezpodmienečne nutné prijať účinné stimulačné opatrenia na zintenzívnenie a zásadné zvýšenie úrovne spolupráce akademických, vedeckých a výskumných inštitúcií s podnikateľmi, aby sa zvýšila komercializácia výsledkov a výstupov riešení projektov výskumu a vývoja.
- **dostupnosti kapitálu pre všetky štádiá a úrovne výskumu a vývoja.** Podporovať všetky úrovne financovania, od malých grantov na výskum v počiatočnom štádiu, až po rozsiahle investície do výskumu a vývoja zamerané na podnikateľské účely. Zabezpečiť vyvážené prostredie štátnej podpory, eurofondov, podnikových investícií, rizikového kapitálu...
- **vyváženej štátnej podpore.** Realizovať systematicky v praxi zavedené politiky, predpisy, stimuly a dane na podporu vytvárania a rastu výskumných a vývojových aktivít. Vytvoriť reálne podmienky, aby priemysel mal príležitosť (možnosť) ovplyvňovať rozvoj tohto ekosystému v zmysle meniacich sa potrieb.

Ekosystém výskumu, vývoja a inovácií v SR: navrhované opatrenia

1. Rozvoj ľudských zdrojov:

- realizovať zásadnú reformu školstva s cieľom jej prispôsobenia potrebám trhu práce s ohľadom na regióny a ich potenciál. Reformovať obsah vzdelávania cez podporu hodín matematiky (povinná maturita), fyziky, praktických zručností, ostatných prírodných vied už od základných škôl, ponechať povinný anglický jazyk a postupne zaviesť povinný voliteľný druhý cudzí jazyk. Dôraz pri obsahovej reforme klásť na podporu rozvoja analytického a kritického myslenia, ako aj prípravu odborov a zručností vyžadovaných pre úspešné zvládnutie trendov Industry 4.0.
- urýchlene realizovať program významnej podpory technického a prírodovedného vzdelávania na všetkých stupňoch škôl
- zmeniť systém financovania stredného a vysokého školstva založený najmä na uplatniteľnosti absolventov vo vyštudovanom odbore (Implementačný plán RIS 3)
- rozšíriť podporu na mladých výskumno-vývojových pracovníkov formou superodpočtu vo výške 250 % mzdových nákladov na pracovníka do 35 rokov veku, v trvaní 3 roky/pracovník
- podporiť zavedenie systému podnikových štipendií pre študentov stredných a vysokých škôl – zaviesť opatrenia zabezpečujúce vymožitelnosť záväzkov ako zo strany zamestnávateľov – poskytovateľov štipendií, tak aj zo strany absolventov škôl a daňové zvýhodnenie spoločností poskytujúcich štipendiá

2. Zjednotenie orientácie vedeckých a výskumných aktivít s podnikateľskými snahami

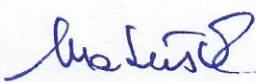
- realizovať v plnom rozsahu Implementačný plán Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
- doplniť systém hodnotenia výskumných aktivít výskumných inštitúcií (SAV, univerzít, rezortné výskumné inštitúcie) aj o kvantifikované výsledky aplikovaného výskumu a vývoja, ktoré majú potenciál v priebehu max. 5 rokov byť realizované v praxi, resp. boli po ukončení výskumnej aktivity zavedené do praxe
- umožniť využívanie infraštruktúry VaV (veda a výskum) obstaraného z prostriedkov EŠIF súkromným sektorom za odplatu, vytvoriť model reálnej spolupráce medzi vedeckými výskumnými centrami a priemyslom
- všetky nové projekty nákupov a budovania infraštruktúry (technológií) na strane univerzít a SAV je potrebné riešiť tak, aby ich bolo možné plne využívať pri spolupráci s priemyslom – v zmysle RIS3 by tieto projekty mali byť posúdené RVTI tak, aby sa vyhlo duplicitám v tematickom zameraní. Realizovať reálnu databázu technickej infraštruktúry VaV dostupnú nielen pracoviskám VaV, ale aj subjektom podnikateľského sektora, ktorá by vytvorila podmienky pre jej efektívne využitie a zabránenie duplicitám nákupov
- realizovať transformáciu SAV na verejné výskumné inštitúcie, otvoriť SAV externému prostrediu

3. Dostupnosť kapitálu pre všetky štádiá a úrovne výskumu a vývoja a vyvážená štátna podpora

- zabezpečiť realizovanie opatrení Implementačného plánu Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
- zabezpečiť urýchlené zrealizovanie medzinárodného auditu celého systému vedy výskumu a inovácií
- spustiť prípravu aktualizácie Stratégie inteligentnej špecializácie, aj v nadväznosti na nasledujúce programové obdobie
- vypracovať štátnu politiku pre výskum, vývoj a inovácie, komplexne pokrývajúcu potreby rozvoja výskumu, vývoja a inovácií počas nasledujúcich 10 rokov (aspoň do roku 2030, resp. na 15 rokov)
- vyčleniť finančné prostriedky na realizovanie štátnych programov výskumu a vývoja na roky 2019 –2023 s výhľadom do roku 2028
- zaviesť efektívne opatrenia na podporu budovania výskumno-vývojových centier priemyslu a zabezpečiť koncentrovanú finančnú podporu
- pripraviť zmeny pri financovaní projektov prostredníctvom EŠIF
 - zavedenie financovania počas priebehu projektu – preddavkových platieb aj pre súkromný sektor
 - výrazne redukovať administratívu, zjednodušiť sledovanie, vykazovanie výsledkov, ako aj zjednodušenie podmienok pre prijímateľov
- zvýšiť podporu VVI prostredníctvom superodpočtu zo súčasných 100 % výdavkov (nákladov) vynaložených na výskum a vývoj na 200 %
- zvýšiť objem finančných zdrojov vyčlenených na inovačné vouchery, ako aj hodnotu pre jedného žiadateľa, spojenú so zjednodušením administratívy a podporu formou inovačných voucherov zamerať predovšetkým na spoluprácu medzi priemyslom, univerzitami a SAV
- financovanie cez APVV – zmeniť kritériá
 - upraviť alebo prispôbiť kritériá na hodnotenie projektov tak, aby už žiadosti boli prispôbené cieľu a zámeru príslušnej výzvy. Kritériá by mali byť v jednotlivých schémach podpory VVI zo ŠR a iných verejných zdrojov prakticky rovnaké s uvážením toho, o aký výskum ide (základný, aplikovaný, vývoj, inovácie, resp. ich kombinácie) a s akým cieľom sa ten – ktorý výskumný projekt podporuje.
 - zvýšiť podiel projektov postavených na partnerstve medzi výskumnými inštitúciami a priemyslom
 - navýšiť zdroje APVV
 - zavedenie výnimky pre APVV tak, aby sa nevyčerpané prostriedky na konci roku nevracali do štátneho rozpočtu, ale automaticky sa prenášali do nasledujúceho obdobia

- nastaviť podmienky pre výraznejší vstup rizikového kapitálu do VVI, zjednodušiť reguláciu pre investičné fondy a finančne alebo daňovo stimulovať výrobné podniky pri investovaní do inovatívnych firiem a pri nákupe duševného vlastníctva

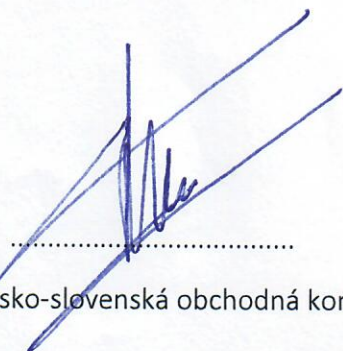
Zamestnávateľia sú presvedčení, že realizáciou uvedených opatrení sa významne posilní ekonomická stabilita a perspektívy rozvoja ekonomiky Slovenskej republiky na dlhé obdobie. Sú pripravení úzko spolupracovať na ich detailnom rozpracovaní a následnom plnení, avšak rozhodujúca zodpovednosť spočíva na vláde Slovenskej republiky.



Asociácia priemyselných zväzov



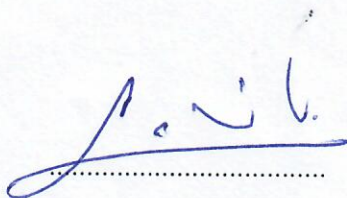
Asociácia zamestnávateľských zväzov
a združení Slovenskej republiky



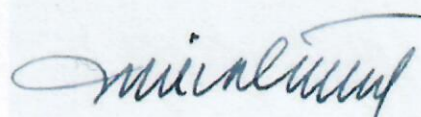
Francúzsko-slovenská obchodná komora



IT Asociácia Slovenska



Klub 500



Republiková únia zamestnávateľov



Zväz priemyselných, výskumných
a vývojových organizácií